

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 1 ≡

Četrtek, 31. maj 2007 / 120 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom. Nečitljive rešitve in nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami. **Osnutek napišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.**

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega pristopa, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Obstajajo različne vrste bivajočega in ne samo ena.
2. Razpravljajte o trditvi: Obstoj svobode lahko zagovarjamo samo, če zagovarjamo dualizem duše in telesa.
3. Razpravljajte o trditvi: Človek ne bi bil človek, če ne bi iskal smisla, saj to iskanje spada k njegovemu bistvu.

VPRAŠANJE SPOZNAVJA

4. Razpravljajte o trditvi: Mnenje ni slepa ulica, temveč prvi korak na poti do resnice.
5. Razpravljajte o trditvi: Brez razuma spoznanje ni mogoče, a razum sam za spoznanje vendarle ne zadošča.
6. Razpravljajte o trditvi: Vsako spoznanje, tudi znanstveno, je subjektivno, objektivnost spoznanja ostaja zgolj naša želja.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Res je, da je svoboda pogoj moralnosti, ni pa res, da morala omejuje svobodo.
8. Razpravljajte o trditvi: Ugodje, pa čeprav ugodje večine, ni prava pot do sreče.
9. Razpravljajte o trditvi: Drugi ravnajo v odnosu do mene moralno le, če naredijo, kar jaz želim, da bi naredili.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Ni nobenih meril, s katerimi bi ocenjevali kakovost različnih oblik ureditve države, vsaka oblast je enako slaba.
11. Razpravljajte o trditvi: Demokratična je lahko le družba, v kateri vlada enakost.
12. Razpravljajte o trditvi: Ljudje so svobodni le v državi, v kateri skupaj odločajo o vseh stvareh, ki zadevajo vse.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: V človeški moralnosti se na poseben način razodeva človekova odprtost transcendenci.
14. Razpravljajte o trditvi: Razum je potreben, da bi bila vera močna.
15. Razpravljajte o trditvi: Boga ne moremo spoznati, ker o njem nimamo nobenega empiričnega izkustva.

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN